

**ESPOO
ESBO**

Hyvinvointineuvola 2008- seminaari
10.4.2008

Lapsiperheiden hyvinvointi neuvolan
haasteena – mitä olemme oppineet

Espoo, projektipäällikkö Aino Ruotsalainen

Espoo Suomen toiseksi suurin kaupunki

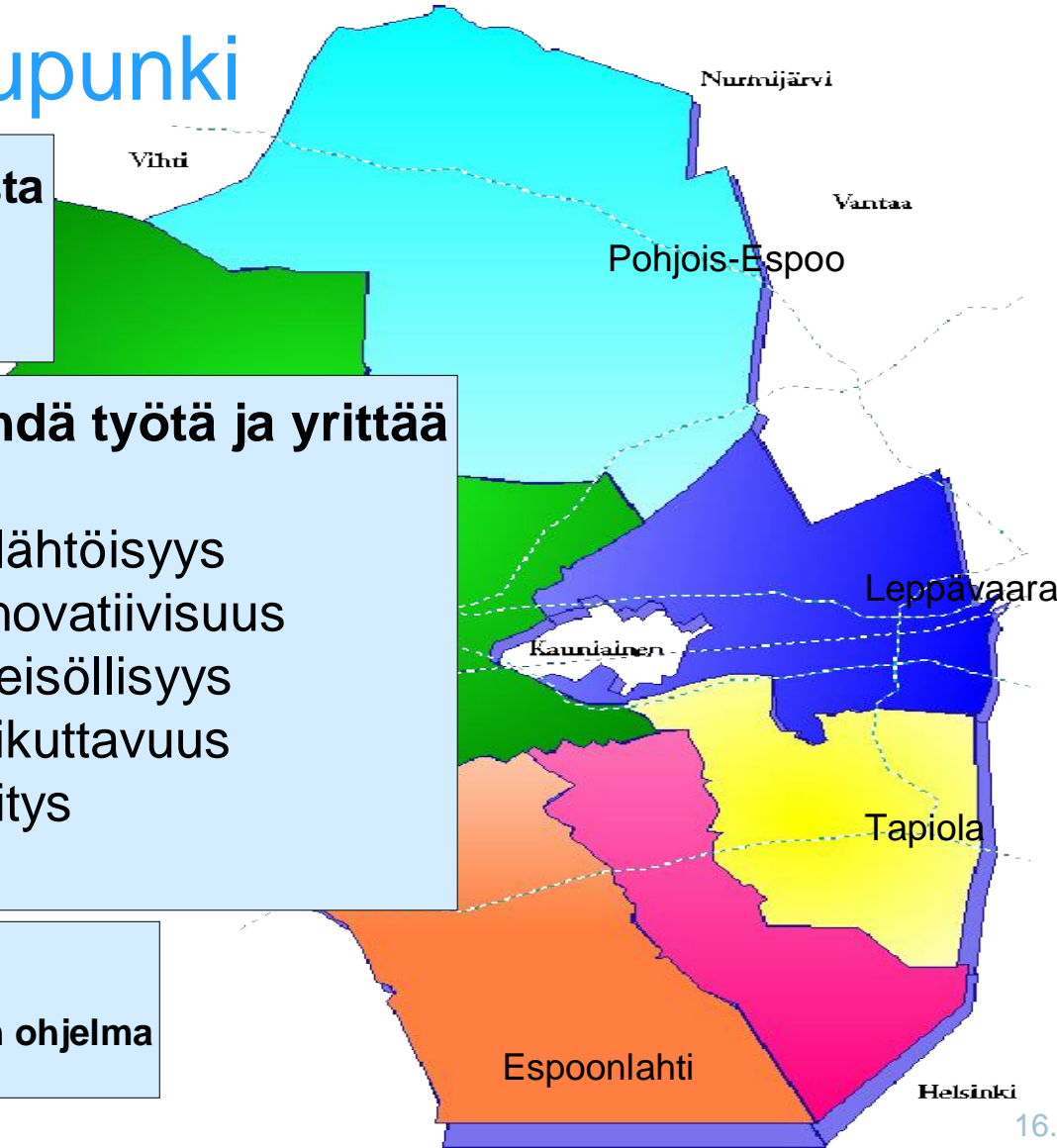
**Asukkaita 237 000, joista
0-17v. 56 795**

Hyvä paikka asua, elää, tehdä työtä ja yrittää

asukas- ja asiakaslähtöisyys
suvaitsevaisuus ja innovatiivisuus
kumppanuus ja yhteisöllisyys
tuloksellisuus ja vaikuttavuus
kestävä kehitys

**Espoo strategia
Lapsi- ja perhepoliittinen ohjelma**

Tampere 10.4.2008 Aino Ruotsalainen

16.4.2008

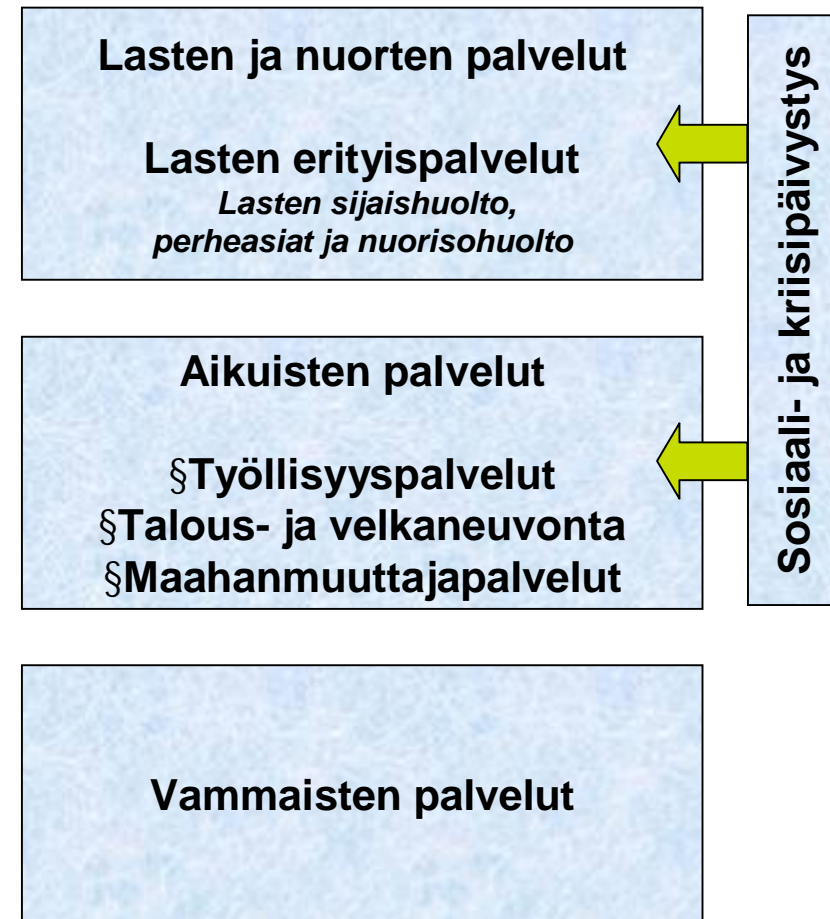

**ESPOO
ESBO**

Alueelliset perhe- ja sosiaalipalvelut

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT 2007

Keskittetyt perhe- ja sosiaalipalvelut

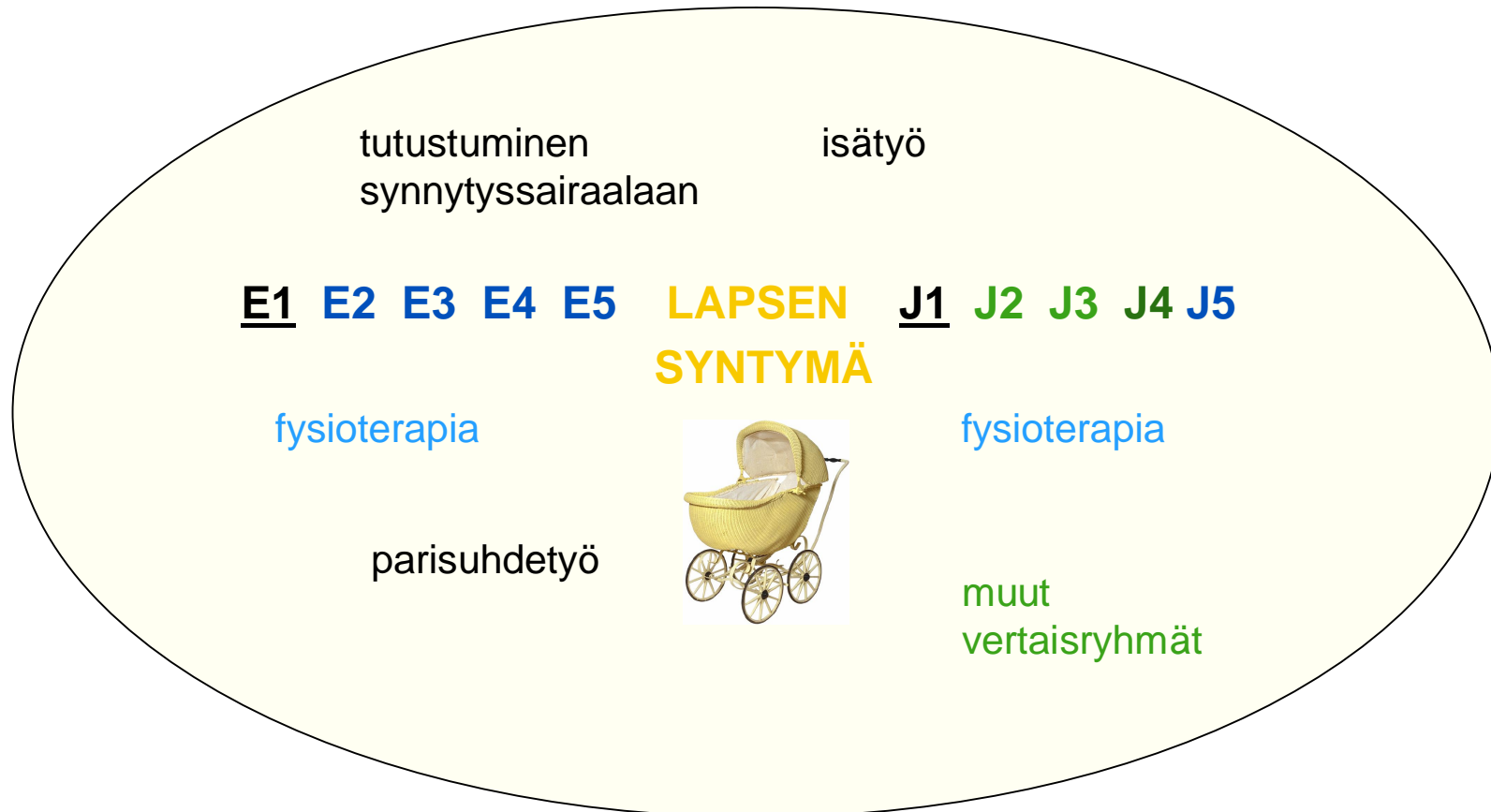
ESPOO
ESBO

Mitä Espoossa on tehty?

Perhekeskuksen hyvät käytännöt:

- Monitoimijainen perhevalmennus ensimmäistä lastaan odottaville
  - tapaamiset ennen ja jälkeen lapsen syntymän
  - toteuttajina neuvola, päivähoito, lasten terapiapalvelujen työntekijät, fysioterapia, suun terveydenhoito, seurakunta ja eri järjestöt
  - keskeistä
    - monitoimijaisuus
    - isien huomioon ottaminen, isien omat ryhmät
    - parista perheeksi –illatà toteuttajina seurakunta ja Väestöliitto
    - fysioterapian osuus
    - avoimen varhaiskasvatus –osuus
    - tilastointi/seuranta

Perhevalmennusmalli

ESPOO
ESBO

Isien terveystarkastus -pilotti

- Miksi miehiin / isiin on kiinnitettävä huomiota neuvolan vastaanotoilla?

Perusteluja:

- Sosiaali- ja terveysministeriön tekemä isäselvitys suosittaa neuvolatyön kehittämistä myös isätyön näkökulmasta
- isän rooli lapsen ja koko perheen elämässä on merkittävä
- äidin ja isän vastuu lapsesta on yhteinen
- terveydenhoitajan työote on perinteisesti ollut äiti - ja lapsikeskeinen

- tavoitteena:
  - perhekeskeisyyden vahvistuminen
  - terveyden edistyminen, parisuhde ja tasa-arvokysymysten huomioon ottaminen myös miesnäkökulmasta

Terveystarkastuksen sisältö:

- 10-15 tulevalle isälle
  - mitä miehenä odotan terveystarkastukselta?
  - mitä miehenä / tulevana isänä odotan neuvolapalveluilta?
  - **voimavaramittari** ensimmäistä lastaan odottaville vanhemmille -lomake
    - terveys ja elämäntavat
    - omat lapsuuden kokemukset
    - vanhemmaksi kasvu ja vanhemmuus
    - sosiaalinen tuki
    - taloudellinen tilanne, työ ja asuminenlisäksi keskustelu
päihteistä, alkoholista, AUDIT?
perheväkivallasta

ESPOO
ESBO

Terveystarkastuksen sisältö:

- **Toimenpiteet:**
  - verenpaineen mittaus
  - Hb
  - paino, painoindeksi
  - vatsan ympäritys
  - kolesteroli tarvittaessa
  - veren sokeri tarvittaessa
- **Dokumentointi**
  - Effic, Th-lehti
- Jaettava materiaali

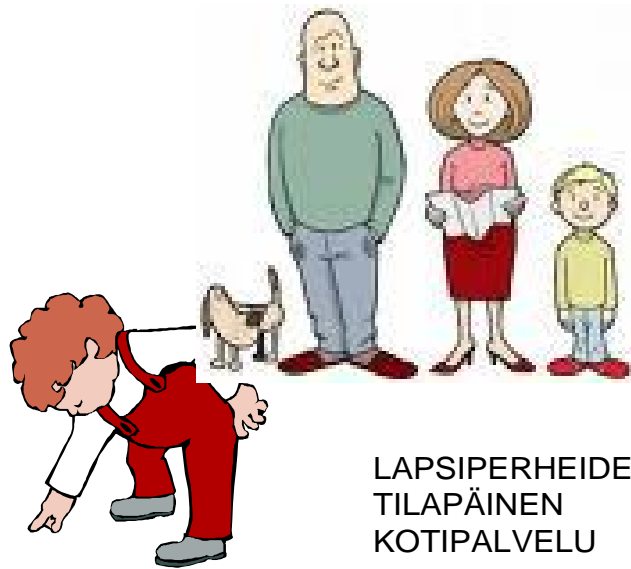
ESPOO
ESBO

NEUVOLAN PERHETYÖ

” Oikea-aikaista kumppanuutta perheiden arjessa ”

LAPSIPERHETYÖN TULEVAISUUDEN VISIO

LAPSIPERHEIDEN TILAPÄINEN KOTIPALVELU

palveluseteli
perhetyöntekijät

ENNALTAEHKÄISEVÄ TYÖ

Peruspalvelut

-espoolaiset lapsiperheet

- monikkoperheet
- monisyntyäjät
- vammaisten lasten perheet
- pitkäaikaissairaat (lapsi/vanhempi)
- muu akuutti avuntarve

EHKÄISEVÄ PERHETYÖ

perheohjaajat

Tuen tarve:

- synnytyksen jälkeinen äidin masennus
- varhainen vuorovaikutus (äiti/vauva)
- imetys, lapsen uni/valverytmi
- vanhemmuus
- arkirytmi

LASTENSUOJELUN PERHETYÖ

sosiaaliohjaajat

Lastensuojelun
asiakasperheet

- puutteet vanhemmuudessa
- vuorovaikutusongelmat
- päihde- ja mielenterveysongelmat

LASTENSUOJELUN PERHEKUNTOUTUS

Lastensuojelun
asiakasperheet

- intensiivisen tuen ja kuntoutuksen tarve

Perheiden toimintakalenterin malli/Espoon keskus

Aamuruskon avoin päiväkoti on avoinna ma-pe klo 8-11.30 ja klo 12.30-16

Kylätalo Palttinan asukaspuisto on avoinna ma-pe klo 7.30-16

Keski-Espoon kirjasto on avoinna ma-ti klo 10-16, ke klo 12-18 ja to-pe klo 12-20

Espoon seurakuntien lapsi- ja perhetyö

	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
ap	10-11.30 Perhekerho Seurakunta Siikajärven kerhotila	8.30-12 Tuokio aikuisille (lapsille ohjelmaa) Suvelan asukaspuisto	10-11.30 Perhekerho Seurakunta Nupurin kappeli	9-9.45-10.30 Hartaushetket Seurakunta Auroran kappeli	9-11 Sisäparkki lapsille Suvelan asukaspuisto
		Muskarit: 9-9.30 1v. 9.35-9.50 vauvat 10.15-10.45 1v. Seurakunta Auroran kappeli	10-11.30 Perhekerho Seurakunta Tuomarilan asema	10-11.30 Perhekahvila MLL Kirkkojärven koulu	9.30-11.30 Satutunti 3-6v. Keski-Espoon kirjasto
ip.					
ilta					

ESPOO
ESBO

Mitä tarvitaan? Haasteena

- Resursseja
- Uusia toimintatapoja, yhteistyötä
- Tilastointia/seuranta
– vertailukelpoista tietoa
- Osaamista/ koulutusta
– parisuhdeosaamista
– mies/isänäkökulman huomioon ottamista
– ryhmätyömenetelmäosaamista
- Rakenteita
- Arviointia
- Johtamista

ESPOO
ESBO

Resurssit v. 2008

- Terveydenhoidon päällikkö 1.1.08
- Terveydenhoidon asiantuntija
- Osastonhoitajia kaksi / palvelukeskusalue = 8 (2 al. 08)
- Terveydenhoitajia 150 (4+4 -08)
  - vajetta on suositukseen nähden
- Perheohjaajia 7, perhetyöntekijöitä 6 (5 -08,)
- Terveyskeskusavustajia 2

- Neuvolalääkärit ovat tk-lääkäreitä, kehittäjä/koordinoiva lääkäri
- Koululääkäreitä 4+1, josta yksi kehittäjä/koordinoiva lääkäri, osa tk-lääkäreitä

- Neuvoloita 28
- Kouluja 108

- Päiväkoteja noin 200
  - avoimet päiväkodit 13, käytössä 11
  - asukaspuistot 13

ESPOO
ESBO

Perheen palveluverkosto

